

SEMINARSKI RAD: POJAM I PREDMET KRIMINOLOGIJE

1. POJAM KRIMINOLOGIJE

KRIMINOLOGIJA je nauka o zločinu, latinski crimen-zločin. Kriminologija je nauka koja izučava kriminalitet kao negativnu društvenu pojavu. U najopštijem smislu kriminologija je nauka o zločinu. Ovaj termin je prvi upotrebio francuski antropolog P. Topinard u svom delu "Antropologija" 1879, označavajući kriminologiju kao nauku o proučavanju zločina. Prvo delo pod nazivom Kriminologija objavio je italijanski pozitivista – sudija krivičar RAFAELE GAROFALO 1884.

Definisanjem pojma kriminologije bavio se veliki broj autora TRADICIONALAN POJAM. zločin, a u savremenom značenju to je kriminalitet. Kriminalitet je veoma stara društvena pojava i za nju se zanimaju mnoge nauke kao što su: pravna nauka, sociologija, psihologija, psihopatologija, antropologija, fenomenologija i dr. Istorijski posmatrano moramo navesti Hamurabijev zakonik 1800g.p.n.e. Indijski zakoni Manu 1200 g.p.n.e. Zakon dvanaest tablica kojim se kriminalitet kažnjavao. Proučavajući kriminalne probleme sa raznih aspekata vremenom su se razvile i posebne kriminološke discipline kao što su: kriminalna antropologija socijologija, psihologija, politika, etiologija, fenomenologija i druge koje ne nose predznak "kriminalne" kao što su: viktimologija, penologija i slično.

Nekadašnji direktor kriminološkog društva u Beču Grasberger smatra da kriminologija obuhvata brojne naučne discipline koje međusobno povezuje jedino to što predmete njihovog istraživanja predstavljaju krivična dela. On smatra da je Franc List s pravom okvalifikovao kriminologiju kao pomoćnu nauku krivičnog prava. Po mišljenju Grasbergera kriminologija nije čista već je pre prirodna nauka jer se u metodi istraživanja služi njihovim metodama.

Profesor kriminologije Graunhurt u Oksfordu smatra da je kriminologija empirijska nauka koja naučno proučava rezultate, forme i uzroke zločina, kaznenog i popravnog postupka sa zločincima.

Koncepcija kriminologije ima onoliko koliko ima i samih kriminologa. Neki autori smatraju da postoji pet i više područja na kojima se iskazuje predmet kriminologije. Holist tvrdi da se u teoriji kriminologija pojavljuje: prvo, kao samostalna naučna disciplina koja se bavi istraživanjem krivičnih dela i kazni, zatim kao nauka o zločinu u širem smislu, kojom se obuhvataju uzroci kriminaliteta, metodi njihovog suzbijanja, pitanje kriminalne politike, penologije, materijalnog i formalnog krivičnog prava; treće kao nauka o pojavama i uzrocima kriminaliteta, uz kriminalistiku, krivično pravo i kriminalnu politiku; četvrto kao nauka o ličnosti i peto područje po kome se kriminologija u užem smislu shvata kao nauka o uzrocima i pojavama kriminaliteta. Iz treće grupe pravca kriminologije izdvajaju se stavovi Reklesa koji ovu discipline smatra naukom o kažnjavanju, policiji, sistemu sudstva, kriminalitetu maloletnika i drugo.

<http://www.maturskiradovi.net/>

Po Danskim naučnicima Hurvitu i Kristijansenu kriminologiju čine: kriminografija-opisni deo zasnovan na statistici; kriminalna sociologija, kriminalna biologija, kriminalna somatologija, kriminalna psihologija, društveno-psihološko tretiranje delikvenata, kriminalna genetika, predikciona istraživanja i viktimologija.

Četvrti pravac zastupaju savremeni američki kriminolozi koji u svojim radovima akcentiraju stavljaju na ličnost delikventa i njegov tretman, učešće o činjenicama zločina i načinu njegovog suzbijanja. Po uverenju Saderlanda i Kresija kriminologija je nauka koja tim nazivom obuhvata tri discipline: sociologiju krivičnog prava, kriminalnu etiologiju i penologiju.

Predstavnici petog pravca su pretežno nemački kriminolozi koji su veoma brojni. Lernel razlikuje kriminologiju sensu stricto, kao nauku o genetskom činiocu zločina i sensu largo koja pored prvog značenja obuhvata i kriminalnu fenomenologiju, strukturu i dinamiku. Po Midendorfu kriminologija u Nemačkoj smatra se naukom o zločinu, kao pojava pojedinaca i naroda, po Eksneru to je nauka o kriminalitetu. Poljski kriminolog Valčak smatra da je kriminologija nauka čiji je predmet istraživanje uzroka kriminaliteta, njegovih oblika, pravilnosti i zavisnosti povezanih s prestupnikom i kriminalitetom.

Veoma rano se kriminalitetom bavila i kriminalna sociologija koja je svoja kriminološka shvatanja začela praktično sa klasičnom školom u 18 veku. Poznati francuski sociolog Dirkem je preko definisanja pojma kriminaliteta ustanovio pojam kriminologije. On je rekao da je kriminalitet proizvod mešanja uticaja ljudi i društva, čiji se koreni nalaze u društvu i da je imanentan samom društvu. Po njemu pojava kriminaliteta sadržana je u kažnjavanju dok nauka koja se tim bavi naziva se kriminologija.

S obzirom da postoji različito definisanje pojma kriminologije u teoriji postoje različiti pokušaji određenja kriminoloških područja i discipline. Po tome kriminologija kao grupna nauka deli se na teorijske i aplikativne discipline. U teorijske- prema njima spadaju kriminalna sociologija, kriminalna antropologija, kriminalna psihologija, kriminalna psihopatologija i penologija.

Aplikativna ili primenjena kriminalologija obuhvata kriminalnu politiku, kriminalnu profilaksu i kriminalistiku.

UŽI POJAM KRIMINOLOGIJE - predstavlja kriminologiju kao nauku koja se bavi izučavanjem etiologije i fenomenologije kriminaliteta, kao masovne i individualne pojave. Kriminologija je nauka o deliktu i delikventima. Pristalice ovog koncepta kriminologije su Garofalo, Dirkem, Lombrozo, Pinatel i dr.

Može se reći da preovlađuje shvatanje ŠIREG POJAMA KRIMINOLOGIJE po kome pristalice ove koncepcije smatraju da kriminologija pored istraživanja kriminaliteta u užem smislu izučava i sve ostale oblike prestupnog i devijantnog ponašanja; zatim sistem državnih mera i mehanizama za suzbijanje kriminaliteta, uključujući organizaciju i rad pravosudnih i policijskih organa i ustanova za izvršenje krivičnih sankcija. Unutra ove koncepcije ima više shvatanja i pristalice ove koncepcije su: Ferri, Gassberger, Gros, Seeling i dr. **PREDSTAVNICI AUSTRIJSKE ENCIKLOPEDIJSKE ŠKOLE** smatraju da je kriminologija multidisciplinarna nauka koja obuhvata parcijalne discipline: od kojih se jedne bave kriminalnom stvarnošću-kriminalna fenomenologija, kriminalna sociologija, kriminalna psihologija i kriminalna antropologija; druga se bavi činjenicama krivičnog

postupka -kriminalistika, sudska medicina, sudska psihologija, a treće sprečavanjem krivičnih delakriminalna profilaksa, kurativna pedagogija, penologija.

SINTETIČKA SHVATANJA kriminologiju vide kao sintetičku nauku koja se svodi na enciklopedijsko shvatanje kriminaliteta. Nju su postavili Nićeforo i Feri. Ovo stanovište su kasnije prihvatili i drugi naučnici, a od savremenih francuski kriminolog Pinatel. Prema Feriju kriminologija je opšti pojam za sve krivične nauke pa i za krivično pravo. Ovakva shvatanja temelje se na teoriji da je kriminologija nauka koja se bavi sveobuhvatnim proučavanjem zločina i izvršioaca, kao delatnost čoveka i masovne pojave. Ona koristi saznanja drugih nauka poput biologije, medicine, psihologije, sociologije i psihopatologije.

KRIMINOLOŠKE DISCIPLINE I PODRUČJA nastale su iz različitih pristupa u definisanju. Najčešća podela je na kriminalnu fenomenologiju, kriminalnu profilaksu-prevenција i suzbijanje. Kriminalna fenomenologija –simptomatologija, bavi se dinamikom i strukturom delikta kao njihovom rasprostranjenošću, dok oblasti kriminalne etiologije pripadaju pitanja faktora i uzročnosti koje su usmerene prvenstveno ka ličnosti delikventa. Slična ovoj je i podela na opštu i kliničku kriminologiju.

2 .PREDMET KRIMINOLOGIJE

Predmet proučavanja kriminologije je delikventna ličnost ili sam delikt ili i jedno i drugo. Prva shvatanja o predmetu kriminologije potiču od italijanskog kriminologa Lombroza koji je smatrao da je osnovno pitanje nauke zločinac, a ne njegovo delo. Drugo stanovište koje je sociološko i pravno polazi od toga da je predmet kriminologije zločin. Ovo shvatanje potiče od francuskog sociologa Dirckema, gde se pretežna kriminološka istraživanja kreću u dva pravca: posmatranje unutrašnjeg stanja ličnosti i ispoljavanje slobodne ili prinudne volje, koje su uslovljene socijalnom okolinom. Ličnost delikventa, kao predmet kriminologije, može se posmatrati iz dva aspekta kako se njegovo unutrašnje stanje manifestuje u socijalnoj sredini i na drugoj strani, kako se socijalna sredina odražava na njegova unutrašnja svojstva.

Neki autori polaze od stanovišta da su predmet izučavanja kriminologije kriminološki faktori, odnosno uzroci koji čoveka dovode do vršenja krivičnih dela. Predstavnici ovih shvatanja su:

Feri, Hurvit, Pinatel i dr. Ovo stanovište potiče od italijanskoh pozitiviste Feria. Ovo shvatanje je važno pola veka kao vladajuće shvatanje.

Neki autori polaze od stava da je predmet kriminologije zločin, ali kao istorijska kategorija- Gabriel, Tarde i dr.

Garofalov princip je: da nova kriminologija poznaje tri elementa: ZLOČIN, ZLOČINCA i SREDSTVA REPRESIJE.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com